

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 8C/257/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615206422
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2015:5615206422.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš v právnej veci žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31575951, proti žalovanému v I. rade Š. J., L.. XX.XX.XXXX, bytom B. G. XXX a proti žalovanej v II. rade C. J., L.. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXX, v konaní o zaplatenie 3.126,78 eur s príslušenstvom, samosudkyňou JUDr. Janou Haluškovou takto

rozhodol:

Žalovaní sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu 1.788,31 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne z istiny 1.788,31 eur od 22.05.2015 do zaplatenia, mesačnými splátkami vo výške 50 eur mesačne, splatnými do 20. dňa toho - ktorého mesiaca, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod stratou výhody splátok, na účet žalobcu vedený v G. J. D., a.s., č. účtu XXXXXXXXXXXX/XXXX.

Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

Žalovaní sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 14,02 eur, mesačnými splátkami vo výške 20 eur mesačne, splatnými do 20. dňa toho - ktorého mesiaca, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod stratou výhody splátok, na účet žalobcu vedený v G. J. D., a.s., č. účtu XXXXXXXXXXXX/XXXX.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou doručenou tunajšiemu okresnému súdu 21.07.2015 vymedzil žalobca predmet konania ako nárok na zaplatenie istiny 3.126,78 EUR, úroku 197,45 EUR (vzniknutého z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru), úroku z omeškania 3,48 EUR (vzniknutého z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru), úroku 17,9 % ročne z nezaplatenej istiny 3.126,78 EUR od 22.05.2015 do zaplatenia, úroku z omeškania 8 % ročne z 3.126,78 EUR a nezaplatených úrokov 197,45 EUR od 22.05.2015 do zaplatenia. Uplatnil si náhradu trov konania. Uviedol, že žalovaná suma predstavuje pohľadávku vzniknutú žalobcovi voči žalovaným z titulu úverovej zmluvy číslo 13118 uzatvorenej 02.11.2012. Jej predmetom bolo poskytnutie peňažných prostriedkov 3.500 EUR, ktoré sa žalovaní zaviazali splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach do 17.10.2022. Z dôvodu porušenia zmluvných povinností boli žalovaní listom z 21.05.2015 vyzvaní na predčasné splatenie úveru v lehote do 31.05.2015. Úroková sadzba bola dohodnutá 17,9 % ročne. Každá omeškaná dlžná splátka je úročená odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti úrokom z omeškania 8 % ročne.

Ani jeden riadne včas predvolaný účastník sa nezúčastnil pojednávania 18.11.2015, ani jeden z nich z dôležitého dôvodu nepožiadal o jeho odročenie. Súd vec prejedenal v ich neprítomnosti, prihládajúc na obsah spisu a doteraz vykonané dôkazy, čo je postup podľa § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len Obč. súd. por.).

Súd výpoveďami žalovaných na pojednávaní 23.10.2015, fotokópiou úverovej zmluvy číslo XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, výpisom číslo 1 z účtu žalovaného I. za obdobie od 01.01.2015 do 30.01.2015, druhou upomienkou z 23.03.2015 a výzvou na predčasné splatenie úveru z 21.05.2015, Všeobecnými obchodnými podmienkami - G. J. D., a.s., účinnými od 15.09.2015 a tvrdeniami žalobcu v podaní zo 06.11.2015 zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 02.11.2012 žalobca ako veriteľ uzatvoril so žalovanými ako dlžníkmi úverovú zmluvu číslo XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie 3.500 EUR ako splátkového bezúčelového úveru typu pôžička, na účel označený ako bezúčelový úver/splatenie záväzkov klienta. Fixná úroková sadzba bola dohodnutá 17,9 % ročne. Žalovaní sa zaviazali úver splácať anuitnými mesačnými splátkami vo výške 62,88 EUR. Termín splatnosti prvej z nich bol dohodnutý na 15.11.2012, počet anuitných splátok 120, ich splatnosť mesačne v 15. deň kalendárneho mesiaca. Splatenie úveru bola dohodnutá na 17.10.2022. Celková čiastka, ktorú musia klienti (spoločne a nerozdielne) zaplatiť je 7.784,40 EUR, výška RPMN 20,81 % a priemerná RPMN ku dňu podpisu úverovej zmluvy 19,08 %. Podrobné podmienky splácania úveru sú uvedené vo Všeobecných obchodných podmienkach - G. J. D., a.s., ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Zmluva je uzatvorená na dobu určitú, do splatenia všetkých záväzkov dlžníka. Peniaze z úveru 3.500 EUR boli pripísané na účet žalovaného I. dňa 02.11.2012. Ako vyplýva z prehľadu splácania úveru, žalovaní do 15.01.2015 zaplatili celkovo 1.711,69 EUR. Žalovaní podaním doručeným 29.10.2015 uviedli, že od 02.11.2012 zaplatili 1.509,12 eur, čo nezodpovedá tvrdeniu žalobcu z písomného podania zo 06.11.2015, z ktorého súd vychádzal. Dňa 23.03.2015 žalobca pre žalovaného v I. rade vystavil druhú upomienku, ktorou ho vyzýva na zaplatenie omeškaných splátok 141,32 EUR a poplatku za upomienku 15 EUR, celkovo 156,32 EUR na tam označený úverový účet, najneskôr do 28.03.2015 s upozornením, že v prípade neuhradenia dlhu bude požadovať jednorazové splatenie dlžnej čiastky. Písomnosťou z 21.05.2015 žalobca každému zo žalovaných oznámil svoje rozhodnutie uplatniť predčasnú splatnosť úveru a vyzýva každého z nich na úhradu dlhu 3.385,41 EUR s príslušenstvom (vrátane poplatku za túto výzvu 30 EUR) najneskôr do 31.05.2015. Žalobca nepredložil listinné dôkazy preukazujúce doručenie upomienky a výzvy na predčasné splatenie žalovaným, ktorí však ich prevzatie nepopreli. Žalovaní sú manželia, zosobášili sa 23.10.2014, ich manželstvo doteraz trvá. Navrhli splácanie úveru po 70 EUR mesačne. Žalovaný I. úver prestal splácať po zablokovaní účtu v exekučnom konaní. Voči žalobcovi má ďalší dlh 1.000 eur, ktorý by mohol splácať po 30 eur mesačne. Jeho priemerný čistý mesačný príjem je 500 eur mesačne netto, spolu s manželkou, teda žalovanou II. bývajú vo vlastnom dvojizbovom byte. Iný majetok väčšej hodnoty nevlastnia žiadne. Mesačné náklady na bývanie a energie sú 200 eur, majú vyživovaciu povinnosť k jednému spoločnému dieťaťu. Priemerná výška zárobku žalovanej II. je 300 až 350 eur mesačne netto. Nemá žiadne dlhy, úvery ani pôžičky.

Podľa § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka (v ďalšom Obch. zák.) touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere (§ 497).

Podľa § 497 Obch. zák. zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obch. zák. za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 ods. 1 Obch. zák. od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 1 Obch. zák. záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

Podľa § 503 ods. 2 Obch. zák. ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 9 ods. 1,2 písm. a), b), d), f), g), i) až k), r), y) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného k 02.11.2012 (ďalej iba zákon) zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, r) výšku poplatkov hrađených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného k 02.11.2012 (ďalej len Obč. zák.) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Obč. zák. ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Obč. zák. dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Obč. zák. spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Právny vzťah účastníkov konania založený úverovou zmluvou zo dňa 02.11.2012, aj keď je označený ako pôžička, je úverom, lebo je uzatvorený podľa výslovného prejavu vôle zmluvných strán podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a obsahuje všetky zákonné náležitosti úverovej zmluvy. Keďže úver bol poskytnutý žalobcom ako dodávateľom v rámci výkonu jeho podnikateľskej činnosti žalovaným ako fyzickým osobám nepodnikateľom na iný účel než je výkon povolania, alebo podnikania, zároveň je ich právny vzťah spotrebiteľským úverom, čo vyžaduje aplikáciu ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 účinného k 02.11.2012 (dátum

vzniku zmluvného vzťahu). Súd preto skúmal aj dodržanie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 1, 2 tejto právnej úpravy a konštatoval, že v zmluve nie je dohodnutá výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov vyžadovaná §-om 9 ods. 2 písm. k). Následkom toho je zákonná fikcia (§ 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch) spočívajúca v bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. V zmluve je uvedená len výška anuitnej splátky 62,88 EUR bez rozlíšenia, aká časť pripadá na splátku istiny, úveru, poplatkov. Podľa Finančného slovníka je anuitnou splátka, ktorá má rovnakú výšku počas celej doby splácania úveru, je splácaná v pravidelných intervaloch a s jej splácaním klesá v splátke podiel úrokov a zvyšuje sa podiel úmoru istiny. Zmyslom prijatia uvedenej právnej úpravy bolo umožniť spotrebiteľovi ako slabšej strane zmluvného vzťahu presnú informáciu o tom, aká suma z mesačných splátok pripadne na istinu úveru, na úrok, za akú dlhú dobu teda splatí istinu úveru, za akú dlhú dobu splatí úrok. Nič nebránilo žalobcovi, aby do zmluvy zahrnul (priamo do textu, alebo ako jej prílohu) presný rozpis mesačných splátok s uvedením, aká časť tej-ktorej konkrétnej splátky pripadá na istinu, aká na úrok, poplatky. Žalovaní čerpali úver sumou 3.500 EUR, z ktorej zaplatili 1.711,69 EUR, ich dlh je preto 1.788,31 EUR. Žalobca preukázal a žalovaní nezpochybnili, že pre porušenie ich povinnosti riadne a včas splácať úver bola uplatnená tzv. strata lehôt (splatnosť úveru bola dohodnutá pôvodne do 17.10.2022, úver sa stal predčasne splatným dňom 21.05.2015). Od nasledujúceho dňa 22.05.2015 sú žalovaní v omeškaní s plnením záväzku, odkedy žalobcovi patrí úrok z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyšší ako je úroková sadzba R. Q. J. platná k prvému dňu omeškania, teda úrok z omeškania 8,05 % ročne. Žalobca si však uplatnil úrok z omeškania 8 % ročne, ktorý mu súd viazaný jeho návrhom priznal. Úrok z omeškania 3,48 EUR, ktorý mal vzniknúť z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru súd žalobcovi nemohol priznať, pretože nie je zrejmé, z ktorej konkrétnej splátky, alebo splátok bol uplatnený, za aké obdobie (počiatok omeškania), či žalobca vychádzal pri jeho výpočte zo zákonnej úrokovej sadzby. Pre úplnosť súd udáva, že ak by aj úver nebol považovaný za bezúročný a bez poplatkov, úrok z úveru 17,9 % ročne po tom, čo sa stal úver splatný predčasne, súd žalobcovi priznať s poukazom na § 502 a 503 Obchodného zákonníka nemôže, pretože úrok z úveru, ako bolo niekoľkokrát judikované, patrí len za požičanie peňazí, ku ktorému po zániku zmluvného vzťahu nedochádza. Zmluvné úroky sú splatné spolu s istinou a doba ich splatnosti sa zhoduje s dobou splatnosti úveru v zmysle § 503 Obch. zák., takže celková suma úrokov musí byť zaplatená najneskôr zaplacením poslednej splátky úveru. Na tieto závery poukazujú aj viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, napr. sp. zn. 5Co/165/2013, 9Co/437/2013, 8Co/29/2013. Rovnako súd nemôže priznať žalobcovi z nezaplatených úrokov z úveru úrok z omeškania. Úroky, aj úroky z omeškania, sú príslušenstvom pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, preto nemôže byť uplatnené, ani priznané duplicitne. Občianskoprávna úprava je v tomto smere pre spotrebiteľov priaznivejšia (§ 52 ods. 2 Obč. zák.).

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 a § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Žalobca sa domáhal priznania istiny 3.327,71 EUR (3.126,78 + 197,45) s príslušenstvom, prisúdených mu bolo 1.788,31 EUR istiny s príslušenstvom. To predstavuje jeho úspech 53,74 % a jeho neúspech 46,26 %, pomer ktorých je 7,42 %. Žalobca si uplatnil právo na náhradu trov konania pozostávajúcich zo súdneho poplatku zaplateného čiastkou 187,50 EUR zo žaloby. Z tejto sumy je 7,48 % vo finančnom vyjadrení 14,02 EUR.

Súd využil svoje právo a umožnil žalovaným splácanie dlhu splátkami uvedenými v enunciaci tohto rozsudku. Súd zistil sociálnu situáciu žalovaných, ich osobné a majetkové pomery, ktorú žalobca nespochybnil. Žalovaní boli zaviazaní na splácanie dlhu pod stratou výhody splátok, čo znamená, že pre nezaplatenie čo i len jednej splátky sa stane splatný celý dlh.

Súd v čase vyhlasovania rozsudku nepoznal výšku prisúdenej náhrady trov konania. Žalovaní preto boli zaviazaní na splácanie dlhu splátkami po 50 eur mesačne a trov konania splátkami po 20 eur mesačne. Vzhľadom na výšku prisúdenej náhrady trov konania 14,02 eur bude táto zaplatená žalovanými jednorazovo, pričom následne vzhľadom na ich procesný návrh na splácanie dlhu splátkami po 70 eur mesačne bude vytvorený priestor pre poukazovanie vyšších splátok dlhu, než sú priznané vo výroku tohto rozsudku (ktorý je pre účastníkov na rozdiel od odôvodnenia rozsudku záväzný).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou podpísaného okresného súdu na Krajský súd v Žiline v 3 písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 42 ods. 3 Obč. súd. por. - kto ho robí, ktorému súdu je určené, akej veci sa týka a čo sleduje, dátum a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 Obč. súd. por.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 Obč. súd. por.): a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1; b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a); f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Pokiaľ si žalovaní dobrovoľne nesplnia povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca ako oprávnený navrhnúť exekúciu podľa Exekučného poriadku.